

Een toekomst met verzoening

Gedachtenis aan hen die ons zijn voorgegaan

Hartelijk geliefde broeders, zusters en jonge mensen,

Mijn vrouw en ik liepen afzonderlijk van elkaar het Apartheid Museum in, zij via de ingang voor *blankes* en ik via die voor *nie-blankes*. Door tralies konden we elkaar wel zien. Jarenlang leed Zuid-Afrika onder de gevolgen van apartheid. Na de omwenteling bleken door het werk van de Commissie voor Waarheid en Verzoening mensen die ooit vijanden waren, bondgenoten te kunnen worden, vrienden zelfs. 'Men koos welbewust vóór verzoening en tegen wraak. Dat is een hoopgevend wonder tot inspiratie van velen', schreef apostel Riemers eerder.*

Elke relatie, elke gemeenschap die stand wil houden en groeien, is mede gebaseerd op vergeving en verzoening. Erkennen van het onjuiste en vrede krijgen met elkaar of met een moeilijke situatie horen bij de intentie oprecht en waar te leven. Teleurstellende of kwetsende ervaringen zijn niet licht te vergeten en vragen een plaats in jezelf, opdat je vrij verder kunt leven. In het boek *Geen toekomst zonder verzoening*** zegt Desmond Tutu: 'Vredesbesprekingen, vergeving en verzoening ontstaan doorgaans niet tussen mensen die elkaar erg mogen, maar juist tussen mensen die met elkaar overhoop liggen en soms elkaars vijanden zijn. Maar vijanden zijn potentiële bondgenoten, vrienden, collega's en medewerkers.'

Waarom lukt het dan toch vaak niet? In ieder geval scheelt het als we niet telkens aanleiding geven om vergeving te hoeven vragen. Zorgvuldig omgaan met de ander en met jezelf werkt preventief. En als het mis dreigt te gaan en er geen oplossing lijkt te zijn, vraag dan op tijd raad. De wetenschap dat je bij iemand terecht kunt, is een groot goed. Wat is het een rijkdom dat er in elke apostolische gemeenschap bijvoorbeeld een voorganger en een kring van dienenden is. Ingrijpende gebeurtenissen als ziekte, werkloosheid of echtscheiding kunnen je het gevoel geven dat ze je overkomen, zonder dat je ze kunt beïnvloeden. Ze ontregelen je leven en soms weet je niet meer wat je te doen staat.

En tegelijk wil je in zulke moeilijke situaties blijven zoeken naar de mogelijkheid het gaan en staan te behouden en te doen wat nodig is. Gevoelens van schuld en schaamte zijn vaak blokkades in dat proces. Het creëren van ruimte om in de nieuwe situatie de weg te vinden, schept dan weer mogelijkheden. Op een tweedekring-samenkomst was eens het gespreksonderwerp: Hoe ben ik kind van gescheiden ouders? Want scheiden is net als voor volwassenen zeker ook voor kinderen een zeer ingrijpende gebeurtenis. In ieder geval kunnen opa's en oma's, broeders en zusters hun best doen om de situatie niet nog ingewikkelder te maken, door onvoorwaardelijk vriend te zijn en kansen te benutten om dat aan de kinderen en hun ouders te laten voelen.

Wie kent niet het verlangen om in harmonie te zijn met het leven? Verzoend te zijn met zichzelf, de ander en het andere. Verzoening houdt bevrijding in, een zielservaring waarvan de diepte moeilijk te peilen is. Een levenswerk. Wat is het goed momenten te creëren om tot inkeer te komen op weg naar verzoening. Vandaag in de gemeenschap kunnen er zulke momenten zijn. Door met elkaar een sfeer te scheppen van liefde, begrip en openheid, kun je een innerlijke ommekeer ervaren, waardoor je met het leven en met jezelf in het reine kunt komen. Het is een hoogst persoonlijke ervaring die je in elkaars nabijheid kunt beleven.

Zij die ons voorgingen in verzoening en vergeving, in onvoorwaardelijk vriend willen zijn, eren we door ons naar die gezindheid uit te strekken. Zo zetten we in het hier en nu het werk voort van hen die God als liefdemacht beleefbaar hebben gemaakt. Vertrouwen en veiligheid vormen de basis van onvoorwaardelijke vriendschap. Tijdens de nieuwjaarsontmoeting mocht ik priester Riemers vrijstellen van zijn aanwijzing als priester. Met hem voel ik een intense vriendschap. Hij geeft mij het volste vertrouwen en ik blijf dankbaar gebruik maken van zijn liefdevolle inzet.

Met een lieve groet,

uw Apostel

* Weekbrief 18, 9 mei 2004

** Desmond Tutu, *Geen toekomst zonder verzoening*.
De Bezige Bij, Amsterdam 1999

Zondag 13 januari wil ik graag in de gemeenschap Assen zijn.
Aanvang van de eredienst: 9.30 uur. Er is confirmatie.
Aansluitend wil ik graag in de gemeenschap Groningen zijn.
Aanvang van de eredienst: 13.30 uur.